

## Till styrelsen för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

Svenska Finlands folkting, nedan Folktinget, är en lagstadgad (1331/2003) intressebevakningsorganisation som har till uppgift att främja Finlands svenskspråkiga befolknings rättigheter samt att arbeta för att utveckla dess kulturella och samhällsliga förhållanden och för att främja svenska språkets ställning i Finland.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) är en tvåspråkig samkommun vars uppgift är att ge service på båda svenska och finska. Enligt språklagens ska det allmänna, samkommunen i detta fall, i enlighet med grundlagen tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkigas kulturella och samhällsliga behov enligt lika grunder. Enligt lagen om specialiserad sjukvård är ett tvåspråkigt sjukvårdsdistrikt skyldigt att ge sjukvård på samkommunens båda språk, svenska och finska. En samkommuns språkliga skyldigheter gäller inte enbart i teorin utan de skall även fungera i praktiken.

Folktinget är bekymrat över HNS återkommande strävan till nedmontering av specialsjukvården inom Västra Nylands sjukvårdsområde (VNS). Det senaste i raden är arbetsgruppsrapporten om organiseringen av förlossningsverksamheten inom HNS 2009-2011. Namnet på denna rapport ger skenet av att vara en analys av hela HNS förlossningsverksamhet, innehållsmässigt berör rapporten i huvudsak endast verksamheten vid VNS.

I HNS strategi som sträcker sig till år 2015 lovar HNS sina kunder världens bästa specialiserade sjukvård. För att uppfylla löftet har HNS i strategin ställt upp följande mål: en nöjd kund, en budget som håller, ett dynamiskt grepp och en arbetsplats där man trivs. HNS styrelse har i juni 2007 godkänt ett nytt språkprogram, som gäller för hela sjukvårdsdistriktet. Programmet har utgått från HNS grunduppgifter, dvs. att tillhandahålla specialsjukvård av hög kvalitet, respektera människovärdet och att fungera ansvarsfullt och jämlikt. Mottot för språkprogrammet är: *Bra vård på svenska och finska.*

HNS utförde en kundenkät i början av detta år. På frågan om service på modersmålet gav de svenskspråkiga patienterna det högsta vitsordet, inom hela HNS, åt Västra Nylands sjukvårdsområde. Att servicen fungerar så bra i praktiken på svenska inom Västra Nylands sjukvårdsområde har sin bakgrund i det att närmare tre fjärdedelar (31.12.2008) av områdets personal har svenska som

modersmål. Den svenskspråkiga personalen är mycket liten ca 2-3%, inom både Lojo och HUCS sjukvårdsområden och återverkningarna av detta kommer tydligt fram i svaren på kundenkäten.

Ifall HNS beslutar sig för att lägga ned förlossningsverksamheten i Västra Nylands sjukvårdsområde innebär detta att man medvetet nedmonterar fungerande god språklig service utan att ta i beaktande de språkliga konsekvenserna av beslutet. En sådan nedmontering har också negativa följdverkningar för hela VNS övriga verksamhet, inklusive mentalvården vid Ekåsen. Den svenskspråkiga befolkningen i västra Nyland har rätt till en väl fungerande vård på sitt eget språk i Västra Nyland. Folktinget vill också uppmärksamgöra HNS på det faktum att det inte är självklart att den svenskkunniga personalen från VNS flyttar med till andra enheter inom HNS.

Till sist vill Folktinget uttrycka sin förundran över HNS-överläkare Jari Petäjäs uttalande om att språket inte har någon betydelse när det gäller patientens rätt att genomgå en förlossning på sitt eget språk svenska eller finska. Om detta uttalande kan konstateras endast att förutom att det inte är i enlighet med de värderingar HNS säger sig stå för så är det direkt lagstridigt.

Helsingfors den 1 oktober 2009

Anna-Maja Henriksson  
ordförande  
Svenska Finlands folkting

Britta Lindblom  
ordförande  
social- och hälsopolitiska utskottet